

**Tillatelse for
Norske Skogindustrier ASA
til å erverve 22,9 prosent av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk i
Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud**

(Meddelt ved kongelig resolusjon av 1. mars 2002)

Ved kongelig resolusjon av 1. mars 2002 er bestemt:

"I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Norske Skogindustrier ASA tillatelse til erverv av 22,9 prosent av vannfallet som utnyttes av Hofsfoss kraftverk. Tillatelsen gis på de vilkår som er inntatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 1. mars 2002."

Vilkår

for tillatelse for Norske Skogindustrier ASA til å erverve 22,9 prosent av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud

(Meddelt ved kongelig resolusjon 1. mars 2002)

1

(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis for 50 år.

Ved konsesjonstidens utløp tilfaller vannfallet med alle de innretninger, hvorigjennom vannets løp og leie forandres, såsom damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m.m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjonene med tilhørende maskineri og annet tilbehør samt arbeiderboliger og andre bygninger, som hører med til kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av Olje- og energidepartementet fastsatt frist.

Ved konsesjonstidens utløp skal anlegget med bygninger og installert maskineri være i fullt ut driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf. industrikonsesjonsloven § 5a, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2

(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten på kr 7 pr. nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer på kr 22 pr. nat.hk., beregnet på samme måte.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale avgiftene inntreer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdelsesloven kap. 7.

Etter forfall svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Konsesjonsavgiftsmidler danner ett fond særskilt for hver kommune som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtektene for fondet skal være undergitt godkjenning av fylkesmannen.

3

(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jf. post 10 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4

(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal naturvernmyndighetene underrettes.

(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for vassdragets utbygging. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesser finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den gjennomsnittlige kraftmengden som vannfallet etter foretatt utbygging kan yte med påregnelig vannføring år om annet. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Konsesjonæren kan i tillegg pålegges å avstå til staten inntil 5 % av kraften, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at

kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr. kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverket for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

11

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 10 og 11 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i industrikonsesjonsloven § 26.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr. dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

12

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger, jf. industrikonsesjonsloven § 2."

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Norske Skogindustrier ASA
Postboks 329
1326 Lysaker

Deres ref

Vår ref

OED 98/3561 EV AT

Dato

14 MAR 2002

Norske Skogindustrier ASA – Ervervskonsesjon for erverv av 22,9 prosent av vannfallet utnyttet ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget

Ved kongelig resolusjon av 1. mars 2002 er bestemt:

"I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Norske Skogindustrier ASA tillatelse til erverv av 22,9 prosent av vannfallet som utnyttes av Hofsfoss kraftverk. Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt i Olje- og energidepartementets foredrag av 1. mars 2002."

././. Vedlagt oversendes 10 kopier av ovennevnte kongelig resolusjon med tilhørende vilkår.

Når det gjelder vilkårene for ovennevnte konsesjon vil departementet spesielt bemerke følgende;

Konsesjonstiden er satt til 50 år fra vedtaket om konsesjon ble truffet, jfr. konsesjonens post 1.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år regnet fra konsesjonstidspunktet, jfr konsesjonens post 1 fjerde ledd.

Etter konsesjonens post 2 skal konsesjonæren betale en årlig avgift til staten på NOK 7,- pr. nat.hk. og en årlig avgift til Ringerike kommune på NOK 22,- pr. nat.hk. med virkning fra 14. desember 2000. Avgiften til staten betales etterskuddsvis til hovedkassereren i Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Avgiften til kommunen innbetales i henhold til NVEs rundskriv av 07.10.86. Plikten til å betale

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
<http://www.oed.dep.no/>

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon*
22 24 90 90 / 22 24 63 01
Org. nr
977 161 630

Energi- og
vassdragsavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Aksel S. Tannum
22 24 63 52

avgiftene inntreer etter hvert som den innvunne kraften tas i bruk. Avgiftene forfaller til betaling ved utgangen av hvert kalenderår.

Konsesjonsavgiftsmidlene danner et fond som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtektene for fondet skal være undergitt godkjenning av fylkesmannen.

Eventuelle planer som faller inn under vilkårenes post 6 og som ikke allerede er oversendt NVE, bes oversendt NVE for godkjenning snarest.

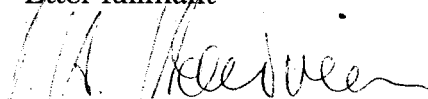
NVE gis myndighet til å treffe bestemmelser om hydrologiske observasjoner, jfr. konsesjonens post 9.

Departementet forbeholder seg retten til å treffe enhver bestemmelse som måtte anses påkrevet i anledning av konsesjonsbetingelsene og kontrollen med overholdelsen av disse, jfr. konsesjonens post 11. For overtredelse av bestemmelser gitt i konsesjonen, i lov eller i medhold av lov, kan departementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kroner 100 000 pr. dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kroner 500 000 for hver overtredelse.

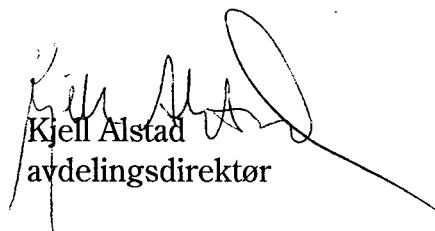
././. Det vedlegges to bekreftede eksemplarer av konsesjonsdokumentet. Disse skal tinglyses så snart som mulig, jfr. konsesjonen post 12. Dokumentet skal avmerkes på de eiendommer hvor anleggene ligger.

Det ene konsesjonsdokumentet skal deretter sendes tilbake til Olje- og energidepartementet med attest fra sorenskriveren om hvilke eiendommer dokumentet er avmerket på. Samtidig sendes inn en fortegnelse over hvilke eiendommer anleggene ligger på.

Etter fullmakt

P. H. Høisveen
ekspedisjonssjef

Kjell Alstad
avdelingsdirektør

Ref. nr. 17 (2001-02)

1

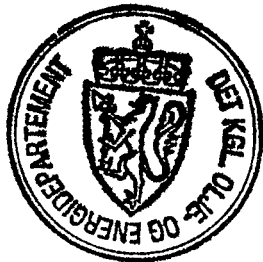
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET
STATSRÅD EINAR STEENSNÆS

KONGELIG RESOLUSJON

Norske Skogindustrier ASA - Søknad om konsesjon for erverv av 22,9 prosent av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud

Kongelig resolusjon av

(Foredratt av statsråd)

Norske Skogindustrier ASA - Søknad om konsesjon for erverv av 22,9 prosent av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud

1. Bakgrunn

Norske Skogindustrier ASA (Norske Skog) har søkt om konsesjon etter industrikonsesjonsloven for erverv av 22,9 prosent av fallrettighetene utnyttet ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud. Søknaden ble mottatt av NVE 19. januar 2001. Bakgrunnen for søknaden var avtale av 14. desember 2000 mellom Norske Skog og Olje- og energidepartementet om foregrepet hjemfall og tilbakesalg av rettighetene til vannfallet med tilhørende innretninger. Det er en forutsetning for denne avtalen at Norske Skog får ervervskonsesjon for 50 år.

2. Norske Skogs søknad

NVE mottok følgende søknad fra Norske Skog:

"Søknad om ervervskonsesjon

Søknad om ervervskonsesjon har sin bakgrunn i inngått avtale mellom Norske Skogindustrier ASA og Olje- og energidepartementet (OED) den 14 desember 2000 om foregrepet hjemfall og tilbakesalg av 22,9% i Hofsfoss kraftverk.

Avtalen mellom Norske Skog og OED er inngått under forutsetning om at Norske Skog oppnår en ny ervervskonsesjon på 50 år.

Det søkes herved om ervervskonsesjon på 50 år for 22,9% av vannfallet tilhørende Hofsfoss kraftstasjon.

Følgende informasjon om anlegget gis.

1. Beskrivelse av anlegget

Hofsfoss kraftstasjon ble satt i drift i 1978. Kraftstasjonen utnytter alt vannet i Bægna (Ådalselven). Stasjonen ligger nær opp til papirfabrikken på Hønefoss. Overvannet til kraftstasjonen er kote 113,60 med et undervann på kote 86,60 og derav fallhøyde på 27 meter.

Kraftstasjonen har en turbin levert fra Voith med en ytelse på 28 MW og et turtall på 187,5 o/min. Max slukeevne er 120 m³/sek. Generatoren er levert av NEBB med en ytelse på 33 MVA.

Inntaket for kraftstasjonen ligger i Bægna og det er ingen mulighet for regulering. Det er en vertikal rådsprenget sjakt med sementluke som avstegningsorgan. Avløpstunnelen fra stasjonen er på 550 meter med et tversnitt på ca. 62 m².

2. Vassdrag

Hofsfoss kraftstasjon ligger i Ringerike Kommune, ca. 3 km utenfor Hønefoss sentrum. Hofsfoss har et nedslagsfelt på 4860 km². Nedslagsfeltet ligger i Bægnavassdraget med hovedarealet i Oppland fylke og

kommunene Ringerike, Sør- og Nord-Aurdal, Østre- og Vestre Slidre og Vang. Den gjennomsnittlige vannføringen i Bægna ved Hofsfoss er 90 m³/sek.

Oppstrøms Hofsfoss har Norske Skog to kraftstasjoner: Hensfoss og Begna. Nedstrøms ligger kraftstasjonen Hønefoss som eies av Ringeriks-Kraft A/S. Derfra renner vannet videre i Storelven før det ender i Tyrifjorden.

3. Produksjon

Produksjonen (GW) ved Hofsfoss kraftstasjon de siste 10 årene er:

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Hofsfoss	115	149	161	163	145	131	137	181	164	182

Hofsfoss kraftstasjon drives i dag som en enhet på Hønefoss sammen med kraftstasjonene Begna og Hensfoss. Driftspersonalet på Hønefoss utgjør 4 personer og kraftstasjonen drives uavhengig av den øvrige aktiviteten som Norske Skog har på Hønefoss.

4. Eierforhold

Anlegg:

Hofsfoss kraftverk eies av Norske Skogindustrier ASA. Kraftverket kom i Norske Skogs eie i 1989 i forbindelse med fusjonen mellom Tofte Industrier AS, Follum Fabrikker AS og Norske Skogindustrier AS.

Anlegget var før 1989 eid av Follum Fabrikker AS – 54%, samt resterende eierandel på datterselskapene Hof Brug Kraftstasjon AS (22,9%) og AS Hofsfos Træsliperi og Papirfabrikk (23,1%). Eierandelen til Hof Brug Kraftstasjon AS var underlagt hjemfall som utløp 15. desember 2000.

Follum Fabrikker AS var overtakende selskap i fusjonen i 1989 og endret navn til Norske Skogindustrier ASA. I 1993 ble Hof Brug Kraftstasjon AS og AS Hofsfos Træsliperi og Papirfabrikk fusjonert med et nystiftet selskap – Follum Fabrikker AS. I 1994 ble Follum Fabrikker AS fusjonert med Norske Skogindustrier ASA.

Vannfall:

Hofsfoss kraftstasjon er de tidligere kraftstasjonene Hofsfoss Brug kraftstasjon A/S som eide vannfallet på østsiden av Øvre Hofsfoss g. nr. 87 b. nr. 14 og A/S Hofsfoss Tresliperi og Papirfabrikk eide vannfallet på vestsiden g.nr. 50 b. nr. 2. Vannet var etter 1975 eid likt mellom de to eierne.

A/S Follum Fabrikker eide vannfallet på vestsiden av Nedre Hofsfoss g.nr. 50 b. nr. 3 og fallet på østsiden av samme sted, g. nr. 87 b. nr. 9. A/S Follum Fabrikker stod i 1975 som eier av alle aksjene i datterselskapene A/S Hofsfoss Tresliperi og Papirfabrikk og A/S Hofsfoss Brug kraftstasjon.

Vannfallet eies i dag av Norske Skogindustrier ASA.

5. Avtalen med OED

Se vedlegg nr. 1

6. Andre forhold

Kraftstasjonen fortsetter i Norske Skogs eie, det vurderes derfor at ervervet ikke har noen nye miljømessige virkninger/inngrep eller påvirker nye berørte interesser."

3. Uttalelser til søknaden

NVE har sendt søknaden på høring til Ringerike kommune, Buskerud fylkeskommune og fylkesmannen i Buskerud. Fylkesmannen i Buskerud hadde i følge brev av 27. februar 2001 ingen bemerkninger til søknaden. Buskerud fylkeskommune har ikke avgitt uttalelse i høringsrunden.

Ved brev av 6. april 2001 uttalte Ringerike kommune:

"Norske Skog – Vannfall utnyttet ved Hofsfoss kraftverk. Søknad om ervervskonsesjon. Uttalelse.

Ringerike kommune viser til brev av 06.02.01 fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) der kommunen blir bedt om eventuelt å uttale seg til søknad om ervervskonsesjon for 22,9% for vannfallet utnyttet ved Hofsfoss kraftverk.

Vedlagt Deres brev fulgte søknad om ervervskonsesjon fra Norske Skogindustrier ASA. Ervervskonsesjonen for andelen på 22,9 % hadde hjemfall til staten 15.12.00. Det er inngått kontrakt av 14.12.00 mellom staten ved Olje- og energidepartementet (OED) og Norske Skogindustrier ASA om å foreta et foregrepet hjemfall ved å overdra rettighetene til staten og at staten deretter selger de samme rettighetene tilbake til Norske Skog for 42 millioner kroner, under forutsetning av at Norske Skog oppnår ny ervervskonsesjon på 50 år.

Ringerike kommune forespurte i brev av 20.02.01 til NVE om utfyllende opplysninger i saken, og ba samtidig om utsatt frist for kommunens uttalelse.

Kommunen ba i sitt brev blant annet om å få opplyst hvilke rettigheter og plikter kommunen kan få i henhold til Industrikonsesjonsloven, opplysninger om øvrige konsesjoner for vannfallet ved Hofsfoss kraftverk og tidspunkt for hjemfall, om det er mulig å se ervervskonsesjonene i sammenheng ved å samle dem i en konsesjon, og om det kan settes krav om bruk av kraften innen kommunens grenser.

Ved brev av 12.03.2001 fra NVE er det gitt opplysninger til kommunens forespørsel. I brevet er det opplyst at det kun er den delen som det søkes om ervervskonsesjon for, 22,9%, som er underlagt hjemfall ved Hofsfoss kraftverk. Dette samsvarer med beregningen av konsesjonskraft til kommuner og fylkeskommuner i brev av 17.12.93 fra NVE, der det kun beregnes konsesjonskraft til Ringerike kommune fra ervervskonsesjonen av 09.04.54 som hadde hjemfall til staten 15.12.2000.

Ringerike kommune fikk i brevet forlenget sin frist for uttalelse i saken til 12.04.01. NVE opplyste samtidig om at kommunen vil få NVEs innstilling og forslaget til konsesjonsvilkår på høring fra Olje- og energidepartementet før endelig avgjørelse i saken.

I siste brev fra NVE er vedlagt kopi av et brev av 20.01.94 fra Nærings- og energidepartementet til Norske Skogindustrier A.S. I brevet får Follum Fabrikker A.S. unntak for konsesjonsbehandling og forkjøpsrett ved ervervet av 54 % andel av Hofsfoss kraftverk fra Norske Skogindustrier AS.

Ringerike kommune har ikke fått søknad om fritak fra konsesjonsplikt etter industrikonsesjonsloven for disse 54 % av vannfallet ved Hofsfoss kraftverk til uttalelse. Dette ble bekreftet ved telefonhenvendelse til Olje- og energidepartementet 20.03.01. Saksdokumentene i forbindelse med dette ble da oversendt kommunen.

På bakgrunn av de opplysninger som nå er fremkommet om eierandelene og ervervskonsesjon for vannfallet ved Hofsfoss kraftverk, ser Ringerike kommune seg henvist til å behandle denne saken på et bredere grunnlag enn kun til å omfatte søknad om ervervskonsesjon for del av vannfallet.

St. prp. nr. 60 (2000-2001) Om sal av 22,9 % av Hofsfoss kraftverk i Ringerike kommune, som ble tilrådd av Olje- og energidepartementet 23. mars 2001 og godkjent i statsråd samme dag, er sendt rådmannen i Ringerike kommune uten følgebrev eller noen form for forklaring. Proposisjonen er mottatt 29. mars 2001.

I proposisjonen samtykker Stortinget i avtale mellom staten ved Olje- og energidepartementet og Norske Skogindustrier ASA om hjemfall og tilbakesalg av 22,9 % av Hofsfoss kraftverk. En vil her nevne at avtalen av 14.12.00 mellom staten og Norske Skogindustrier ASA om foregrepet hjemfall og tilbakesalg av andelen på 22,9 % ble inngått under forutsetning av at Norske Skog oppnår ny ervervskonsesjon på 50 år.

Ringerike kommune reagerer på at denne stortingsproposisjonen fremmes før kommunen har fått uttale seg. Dette er i strid med regelverket og prosedyren Norges vassdrags- og energidirektorat opplyste i brev av 12.03.01 til Ringerike kommune.

Ringerike kommunes høringsfrist i saken er ikke gått ut, men vi registrerer at Regjeringen fremmer saken for Stortinget før våre rettigheter er ivaretatt.

Ervervskonsesjoner og fritak ved Hofsfoss kraftverk:

Ut fra de opplysninger som er forelagt kommunen foreligger følgende for vannfallet ved Hofsfoss:

- 22,9 % er omfattet av ervervskonsesjon av 09.04.54 etter Industrikonsesjonsloven og hadde hjemfall til staten 15.12.00. Det er søkt om ny ervervskonsesjon fra Norske Skogindustrier ASA.
- For 54 % av vannfallet ved Hofsfoss kraftverk er Follum Fabrikker AS blitt gitt unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett, kfr. brevet fra Nærings- og energidepartementet av 20.01.94.
- De resterende 23,1 % av vannfallet (tilhørte før 1989 AS Hofsfos Træsliperi og Papirfabrikk) inngår ikke i konsesjonen av 09.04.54 eller i konsesjonsfritaket av 20.01.94. Det er ikke oppgitt at andre ervervskonsesjoner foreligger.

Kommunens rettigheter etter industrikonsesjonslovens hovedregel om konsesjonsplikt.

Når ervervskonsesjon gis skal det inntas bestemmelser som gir kommunen følgende rettigheter:

- Inntil 10 % av kraftmengden "ved konsesjonen" skal avstås til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i. I praksis blir kommunene tildelt 10 % av kraften. For Hofsfoss kraftstasjon tildeles Ringerike kommune for 22,9 % av vannfallet 1.050.148 kWh/år etter tidligere beregning fra NVE.
- Konsesjonæren skal pålegges å betale en årlig avgift til staten og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som kongen bestemmer. Midlene avsettes til fond, fortrinnsvis til utbygging av næringslivet i distriktet.

Det er i konsesjonen adgang til å stille ytterligere betingelser, herunder pålegg om opprettelse av næringsfond til den enkelte kommune. Dette når det finnes påkrevd av almene hensyn eller til ivaretagelse av private interesser som blir skadelidende.

I tillegg til betingelsene i konsesjonen sier Industrikonsesjonslovens § 41 at når et anlegg hjemfaller til staten og staten selger anlegget tilbake, har kommunen videre rett på inntil 1/3 av kjøpesummen. Vanlig praksis er at 1/3 av kjøpesummen tilfaller den berørte kommunen, kfr. NVEs brev av 12.03.01.

For hjemfallet av 22,9 % av vannfallet ved Hofsfoss utgjør da kommunens andel av kjøpesummen ved tilbakesalget 14 millioner kroner.

Kommunens ytterligere rettigheter ved konsesjon etter industrikonsesjonslovens hovedregel for vannfallet ved Hofsfoss:

1. Andelen på 54 % som ble unntatt for konsesjonsplikt og forkjøpsrett:

- Konsesjonskraften tilsvarende $(54 \% / 22,9 \% * 1.050.148 \text{ kWh/år}) = 2.476.000 \text{ kWh/år}$. Med en verdig på 0,2 kr/kWh utgjør dette en årlig verdi for kommunen på kr. 495.200. Med 6 % rente og 50 års løpetid utgjør nåverdien kr. 7.806.400.
- Kommunens andel av hjemfall til staten og tilbakesalg ville utgjøre $(54 \% / 22,9 \% * 14) = 33$ millioner kr.

I tillegg ville kommunen blitt tildelt konsesjonsavgifter, eventuelt andre ytelser/betingelser som hadde blitt fastsatt i konsesjon.

2. Andelen på 23,1 %

- Konsesjonskraften tilsvarende 1.059.300 kWh/år. Med en verdi på 0,2 kr/kWh utgjør dette en verdi for kommunen på kr. 211.000. Med 6 % rente og 50 års løpetid utgjør nåverdien kr. 3.326.000.
- Kommunens andel av et hjemfall til staten og tilbakesalg ville utgjøre ca. 14 millioner kroner.

I tillegg ville kommunen blitt tildelt konsesjonsavgifter, eventuelt andre ytelser/betingelser som hadde blitt fastsatt i konsesjon.

Kommunens krav i forbindelse med hjemfall og ny konsesjon for del av vannfallet ved Hofsfoss.

Andelen på 23,1 % av vannfallet bør få en nærmere avklaring av NVE eller OED i forhold til status etter Industrikonsesjonsloven. Denne redegjørelsen bør foreligge slik at kommunen kan vurdere den før utkast til konsesjonsvilkår fastsettes og sendes kommunen til uttalelse.

For andelen på 54 % som er unntatt konsesjonsplikt vil Ringerike bemerke at lovens hovedregel er at overdragelse av fallrettigheter er konsesjonspliktig etter Industrikonsesjonslovens § 1, 1. ledd. Det er kun når særlige hensyn foreligger at vedkommende departement i det enkelte tilfelle etter lovens § 1, 4. ledd kan gjøre unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett.

For Hofsfoss kraftverk var det allerede gitt ervervskonsesjon for en større andel av vannfallet. Dette tilsier at man for øvrige eierandeler også skulle behandle disse etter hovedregelen om konsesjonsplikt.

Kommunen fikk som nevnt ikke søknad om konsesjonsfritak til uttalelse. Med de rettigheter kommunen har etter lovens hovedregel om konsesjonsplikt vil vi bemerke at kommunen som part skulle fått saken forelagt.

Muligheten til å gi unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett når særlige hensyn foreligger er av nyere dato. I sin innstilling til Odelstinget av 29. mars 1990 til § 1, nytt 4. ledd i Industrikonsesjonsloven uttalte Energi- og industrikomiteen bl. a. at unntaksbestemmelsen vil få minimale konsekvenser for staten og berørte kommuner. Komiteen sa videre at det vil kunne settes vilkår og forutsetninger for et konsesjonsfritak – slike vilkår er imidlertid ikke fastsatt i det aktuelle tilfelle.

Kommunen tok i sitt brev av 20.02.01 opp om man kunne se eventuelle konsesjoner ved Hofsfoss i sammenheng ved å samle dem i en konsesjon. Dette kunne man helt eller delvis oppnådd ved å sette en betingelse om at eierandelen på 54 % ble gitt samme behandling som ervervskonsesjonen som hadde hjemfall til staten 15.12.00.

Alternativt kunne man ved fritaket for konsesjonsplikt og forkjøpsrett for andelen på 54 % fastsatt betingelser som ivaretar de økonomiske rettigheter kommunen har krav på etter lovens hovedregel.

Når Ringerike kommune nå er kjent med tidligere behandling av andelen på 54 % av vannfallet ved Hofsfoss kraftverk, krever kommunen de økonomiske rettigheter og kompensasjoner som loven gir. Dette som et minimum i forhold til konsesjonskraften og verdi av hjemfall og tilbakesalg. Kommunen tolker det slik at loven åpner for dette.

Når det gjelder rettigheter til avgifter til næringsfond, eventuelt ytterligere betingelser som kunne blitt gitt kommunen ved konsesjon for 54 % av vannfallet, vil kommunen avvente å ta opp dette inntil videre.

Ringerike kommune vil ikke kreve bruk av denne kraften innen kommunen. Dette p.g.a. at Norske Skogindustrier ASA får konsesjon og bruker kraften i produksjonen ved Follum Fabrikker.

Uttalelse fra Ringerike kommune til søknad om ervervskonsesjon fra Norske Skogindustrier ASA for 22,9 % av vannfallet utnyttet ved Hofsfoss kraftverk:

Ringerike kommune kan på følgende vilkår anbefale konsesjon som omsøkt:

1. Kommunen tildeles etter vanlig praksis 1/3 av kjøpesummen ved tilbakesalg av andelen på 22,9 %.
2. Ringerike kommune krever som kompensasjon for ikke utlignet konsesjonskraft og bortfall av rettighet til del av kjøpesum ved hjemfall for 54 % andel av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk en hjemlet kompensasjon stor kr. 35 mill.
3. NVE eller OED bes redegjøre for den konsesjonsmessige status for den resterende del på 23,1 % av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk innen kommunen får til behandling NVEs innstilling og forslag til konsesjonsvilkår for omsøkt andel.

Ringerike kommune forbeholder seg rett til å komme tilbake med nye og/eller endrede krav."

4. NVEs innstilling

Ved brev av 22. mai 2001 oversendte NVE sin innstilling til Olje- og energidepartementet vedrørende Norske Skogs søknad om ervervskonsesjon. I innstillingen skriver NVE:

"Hofsoss kraftstasjon ligger i Ringerike kommune like nord for Hønefoss, og utnytter alt vannet i Begna. Kraftstasjonen har én turbin med en ytelse på 28 MW, og en fallhøyde på 27 m. Produksjonen har de siste 10 årene variert mellom 115 GWh (1991) og 182 GWh (2000).

Kraftverket var før 1989 eid av Follum fabrikker AS med 54 %, og datterselskapene Hof Brug Kraftstasjon AS med 22,9 % og AS Hofsos Træsliperi med 23,1 %. Etter flere fusjoner er vannfallet i sin helhet i dag eid av Norske Skogindustrier ASA. Av de tidligere eierandelene er det kun andelen på 22,9 % som er konsesjonsbelagt og underlagt hjemfall. De øvrige andelene av fallrettighetene var i utgangspunktet konsesjonsfrie (ervert før konsesjonslovgivningen), og ble videre unntatt fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett under fusjonsprosessene. Den opprinnelige konsesjonen på det som nå utgjør 22,9 % av vannfallet, ble gitt for 50 år til Hof Brug Kraftstasjon AS 15.12.1950, og hjemfalt følgelig 15.12.2000.

Den 14.12.2000 ble det inngått avtale mellom Norske Skogindustrier ASA og Olje- og energidepartementet (OED) om foregrepet hjemfall og tilbakesalg av de konsesjonsbelagte 22,9 % av Hofsoss kraftverk. Denne avtalen ble inngått under forutsetning av at Norske Skog blir gitt ny ervervskonsesjon på 50 år. Foreliggende søknad gjelder tillatelse etter industrikonsesjonsloven § 1 til å erverve eiendomsrett til 22,9 % av vannfallet utnyttet ved Hofsoss kraftstasjon. Innvilget konsesjon vil innebære at eierandelen fortsetter i Norske Skogs eie, og vil ikke medføre noen endringer ved bestående anlegg eller nye reguleringer.

Fylkesmannen i Buskerud har ingen innvendinger mot søknaden.

For å kunne anbefale at søknaden blir innvilget krever Ringerike kommune å få tildelt 1/3 av kjøpesummen for tilbakesalget. Videre setter kommunen vilkår om en kompensasjon på 35 millioner kroner for bortfall av rettigheten til 1/3 av den teoretiske kjøpesummen for 54 % av fallrettighetene, som ble unntatt fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett ved brev fra OED av 20.01.1994. Ringerike kommune krever også å få en redegjørelse for den andelen av fallrettighetene (23,1 %) som opprinnelig tilhørte AS Hofsoss Træsliperi.

Ved brev fra Nærings- og energidepartementet til Norske Skogindustrier AS av 20.01.1994 gis det unntak fra konsesjonsplikt og forkjøpsrett ved overdragelse av 54 % av fallrettighetene ved Hofsoss. I samme brev går det fram at det 18.11.1993 ble gitt tilsvarende unntak ved fusjon mellom bl. a. Follum Fabrikker AS, Hof Brug kraftstasjon AS og AS Hofsoss Træsliperi (23,1 % av fallet). Dette innebærer at den delen av vannfallet ved Hofsoss kraftstasjon som ikke omfattes av den foreliggende søknaden, er konsesjonsfritt og derfor heller ikke hjemfaller til staten på noe tidspunkt så lenge fallrettighetene eies av Norske Skog.

NVE understreker at det nå kun er ervert av 22,9 % av fallrettighetene ved Hofsoss kraftstasjon som er til vurdering. NVE mener at Ringerike kommune ikke kan fremme krav som går ut over dette i forhold til angjeldende søknad.

NVE kan ikke se noen ulemper ved at Norske Skog blir gitt ny ervervskonsesjon som omsøkt.

NVE anbefaler på grunnlag av ovenstående at Norske Skogindustrier ASA får tillatelse etter industrikonsesjonsloven til å erverve fallrettighetene til 22,9 % av vannfallet utnyttet ved Hofsoss kraftstasjon på de vilkår som fremgår av vedlagte utkast."

Som vedlegg til sin innstilling oversendte NVE følgende utkast til vilkår for Norske Skogs konsesjon:

"Forslag til vilkår for tillatelse for Norske Skogindustrier ASA til å erverve 22,9 % av fallrettighetene ved Hofsfoss kraftverk i Begnavassdraget, Ringerike kommune i Buskerud

1
(Konsesjonstid)

Konsesjonen gis for 50 år.

Ved konsesjonstidens utløp tilfaller vannfallet med alle de innretninger, hvorigjennom vannets løp og leie forandres, såsom damanlegg, kanaler, tunneler, bassenger, rørledninger m.m., de til utbyggingen og kraftanlegget ervervede grunnstykker og rettigheter, kraftstasjonene med tilhørende maskineri og annet tilbehør samt arbeiderboliger og andre bygninger, som hører med til kraftanlegget, staten med full eiendomsrett og uten vederlag. Hvilke bygninger og innretninger som hører med til kraftanlegget avgjøres i tilfelle av tvist ved skjønn. Det som ikke tilfaller staten, kan den innløse for dets verdi etter skjønn på sin bekostning eller forlange fjernet innen en av Olje- og energidepartementet fastsatt frist.

Ved konsesjonstidens utløp skal anlegget med bygninger og installert maskineri være i fullt ut driftsmessig stand. Hvorvidt så er tilfelle, avgjøres ved skjønn på konsesjonærens bekostning. Konsesjonæren plikter på egen bekostning å utføre hva skjønnet i så henseende måtte bestemme.

Vilkårene for konsesjonen kan tas opp til alminnelig revisjon etter 30 år. Hvis vilkårene blir revidert, har konsesjonæren adgang til å frasi seg konsesjon innen 3 måneder etter at han har fått underretning om de reviderte vilkår, jf. industrikonsesjonsloven § 5a, 1. ledd.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2
(Konsesjonsavgifter og næringsfond)

Konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten på kr 7 pr. nat.hk., beregnet etter den gjennomsnittlige kraftmengde som det konsederte vannfall etter den foretatte utbygging kan frembringe med den påregnelige vannføring år om annet og en årlig avgift til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer på kr 22 pr. nat.hk., beregnet på samme måte.

Fastsettelsen av avgiftene tas opp til ny vurdering etter tidsintervaller som loven til enhver tid bestemmer.

Plikten til å betale avgiftene inntreffer etter hvert som den innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiften er tvangsgrunnlag for utlegg, jf. tvangsfullbyrdelsesloven kap. 7.

Etter forfall svares rente som fastsatt i medhold av lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3, første ledd.

Konsesjonsavgiftsmidler danner ett fond særskilt for hver kommune som etter nærmere bestemmelse av kommunestyret skal anvendes til fremme av næringslivet i kommunen. Vedtektene for fondet skal være undergitt godkjennelse av fylkesmannen.

3
(Kontroll med betaling av avgift m.v.)

Nærmere bestemmelse om betaling av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jf. post 10 skal med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av Olje- og energidepartementet.

4
(Erstatning til etterlatte)

Hvis noen av arbeiderne eller funksjonærene omkommer ved arbeidsulykke i anleggstiden, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet pålegges å sikre eventuelle etterlatte en øyeblikkelig erstatning.

5
(Konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift m.v.)

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal naturvernmyndighetene underrettes.

6
(Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.)

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for vassdragets utbygging. Arbeidet kan ikke settes igang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultatet blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trenges for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

7

(Automatisk fredete kulturminner)

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

8

(Ferdsel m.v.)

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Veger, bruer og kaier som konsesjonæren bygger, skal kunne benyttes av allmennheten, med mindre Olje- og energidepartementet treffer annen bestemmelse.

9

(Hydrologiske observasjoner, kart m.v.)

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av Olje- og energidepartementet utføre de hydrologiske observasjoner som i det offentlige interesser finnes påkrevet og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

10

(Konsesjonskraft)

Konsesjonæren skal avstå til kommuner og fylkeskommuner som kraftanlegget ligger i, inntil 10 % av den gjennomsnittlige kraftmengden som vannfallet etter foretatt utbygging kan yte med påregnelig vannføring år om annet. Avståelse og fordeling avgjøres av Olje- og energidepartementet med grunnlag i kommunenes behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning.

Konsesjonæren kan i tillegg pålegges å avstå til staten inntil 5 % av kraften, beregnet som i første ledd.

Olje- og energidepartementet bestemmer hvordan kraften skal avstås og beregner effekt og energi.

Kraften tas ut i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger eller fra konsesjonærens ledninger med leveringssikkerhet som fastkraft og brukstid ned til 5000 timer årlig. Konsesjonæren kan ikke sette seg imot at kraften tas ut fra andres ledninger og plikter i så fall å stille kraften til rådighet. Kostnadene ved omforming og overføring av kraften ved uttak andre steder enn i kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, betales av den som tar ut kraften.

Konsesjonæren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Samtidig som uttak varsles, kan forlanges oppgitt den brukstid som ønskes benyttet og brukstidens fordeling over året. Tvist om fordelingen avgjøres av Olje- og energidepartementet. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel.

Prisen på kraften, referert kraftstasjonens apparatanlegg for utgående ledninger, fastsettes hvert år av Olje- og energidepartementet basert på gjennomsnittlig selvkost for et representativt antall vannkraftverk i hele landet.

Unnlater konsesjonæren å levere kraft som er betinget i denne post uten at vis major, streik eller lockout hindrer leveransen, plikter han etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å betale til statskassen en mulkt som for hver kWh som urettelig ikke er levert, svarer til den pris pr. kWh som hvert år fastsettes av Olje- og energidepartementet, med et påslag av 100 %. Det offentlige skal være berettiget til etter Olje- og energidepartementets bestemmelse å overta driften av kraftverket for eierens regning og risiko, dersom dette blir nødvendig for å levere den betingede kraften.

Vedtak om avståelse og fordeling av kraft kan tas opp til ny prøvelse etter 20 år fra vedtakets dato.

11

(Kontroll med overholdelsen av vilkårene)

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår.

Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

Gjentatte eller fortsatte overtredelser av postene 2, 10 og 11 kan medføre at konsesjonen trekkes tilbake i samsvar med bestemmelsene i industrikonsesjonsloven § 26.

For overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre i loven eller i medhold av loven fastsatte bestemmelser, kan Olje- og energidepartementet fastsette en tvangsmulkt på inntil kr 100 000 pr. dag til forholdet er brakt i orden, eller inntil kr 500 000 for hver overtredelse, såfremt det ikke er fastsatt annen straff for overtredelse av vilkåret. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Olje- og energidepartementet kan justere beløpene hvert 5. år.

13

(Tinglysing)

Konsesjonen skal tinglyses i de rettskretser hvor anleggene ligger, jf. industrikonsesjonsloven § 2."

Til de enkelte vilkår knyttet NVE følgende kommentarer:

"NVE foreslår standard vilkår som er vanlig å gi ved nye ervervskonsesjoner, men det er tatt hensyn til at utbyggingen er fullført. Vi har nedenfor kommentert noen av vilkårene med referanse til den nummereringen som er brukt i utkast til vilkår.

Post 1 – konsesjonstid

Konsesjonstiden for den nye konsesjonen settes til 50 år, jf. industrikonsesjonsloven § 41.

Post 2 – konsesjonsavgifter

Avgiftsgrunnlaget for de konsesjonsbelagte 22,9 % av vannfallet ved Hofsfoss er beregnet til 1353 nat.hk. Dagens avgiftssatser for Hofsfoss kraftstasjon, sist justert i 1999, er 4,89 kr/nat.hk. til staten og 10,0 kr/nat.hk. til kommunen. Disse satsene er lavere enn det som har vært vanlig for sammenlignbare konsesjoner i den senere tid. Vi foreslår derfor å øke satsene til 7 kr/nat.hk til staten og til 22 kr/nat.hk. til kommunen."

5. Uttalelser til NVEs innstilling

Ved brev av 12. oktober 2001 sendte departementet NVEs innstilling til uttalelse til Ringerike kommune. Kommunen uttalte seg ved brev av 30.10.2001.

I brevet uttalte kommunen:

"Ringerike kommune viser til Deres brev av 12. oktober 2001 vedrørende Norske Skog – søknad om ervervskonsesjon etter Lov 1917-12-14 nr. 16: Lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v.. Deres brev var vedlagt kopi av Norges vassdrags- og energidirektorats innstilling av 22. mai 2001 til søknad fra ervervskonsesjon fra Norske Skogindustrier ASA.

Vi vil herved meddele at Ringerike kommune ikke finner NVEs brev tilfredsstillende i forhold til vårt brev i saken av 6. april 2001.

Verken NVE eller OED har i sin tidligere saksbehandling når det gjelder overdragelser av fallrettigheter ved Hofsfoss kraftverk, vist imøtekommenhet i forhold til Ringerike kommunes rettigheter eller interesser i henhold til lovens hovedregel om konsesjonsplikt ved erverv eller overdragelse av fallrettigheter for vannfall.

Ringerike kommune vil bemerke at den ikke har vært gjort kjent med de unntak fra konsesjonsplikt som tidligere er gjort før foreliggende søknad om ervervskonsesjon for 22,9 % av vannfallet ved Hofsfoss kraftverk. Kommunen har således ikke hatt anledning til å fremme sine synspunkter ved tidligere søknader om konsesjonsfritak.

Ivaretagelse av kommunens rettigheter gjennom fastsetting av vilkår i forbindelse med fritak for konsesjonsplikt, eller fastsetting av vilkår i ervervskonsesjon som kompenserer for kommunens fulle rettigheter etter lovens hovedregel om konsesjon, er ikke tatt opp til vurdering av NVE.

Ringerike kommune forbeholder seg rett til å komme tilbake med en nærmere betraktning i saken innen 6 uker.

Kommunen ber om å bli utførlig informert før saken fremmes for Stortinget."

6. Departementets bemerkninger

6.1 Innledning

Norske Skog fikk ved kgl. res. av 15. desember 1950 konsesjon for erverv av 22,9 prosent av vannfallet utnyttet ved Hofsfoss kraftstasjon. Ved avtalen av 14. desember 2000 om foregrepet hjemfall fikk Norske Skog kjøpe tilbake den samme andelen av vannfallet med tilhørende installasjoner. Det omsøkte erverv av 22,9 prosent av vannfallet viderefører eiersituasjonen. Departementet tilrår at Norske Skog gis ervervskonsesjon som omsøkt på de av NVE foreslåtte vilkår gjengitt over i punkt 4.

6.2 Høringsuttalelser

Verken fylkesmannen i Buskerud eller Buskerud fylkeskommune har avgitt bemerkninger til konsesjonssøknaden. I forhold til høringsuttalelsen fra Ringerike kommune vil departementet bemerke at nærværende sak dreier seg om konsesjonssøknad fra Norske Skog i forbindelse med ervervet av andelen på 22,9 prosent av vannfallet som utnyttes ved Hofsfoss kraftstasjon som selskapet kjøpte tilbake fra staten ved ovennevnte avtale. Så langt departementet kan se, har Ringerike kommune ikke fremmet innsigelser mot nærværende konsesjonssøknad. Departementet vil i eget brev til kommunen ta opp de problemstillinger rundt øvrige eierandeler i det aktuelle vannfallet som fremgår av høringsuttalelsen til Ringerike kommune.

6.3 Merknader til vilkårene

Departementet har følgende merknader til vilkårene satt i nærværende ervervskonsesjon:

Til post 1 (konsesjonstid)

I tråd med industrikonsesjonsloven § 41 første ledd settes konsesjonstiden til 50 år fra vedtak om konsesjon treffes.

Til post 2 (konsesjonsavgifter og næringsfond)

Dagens avgifter for Hofsfoss kraftstasjon, sist justert i 1999, er 4,89 kr/nat.hk. til staten og 10,0 kr/nat.hk. til kommunen. Satsene er lavere enn det som har vært vanlig i sammenlignbare konsesjoner i den senere tid. Det fastsettes derfor i den nye konsesjonen at konsesjonæren skal betale en årlig avgift til staten på NOK 7,- pr. nat.hk. og en årlig avgift til kommunen på NOK 22,- pr. nat.hk. De nye avgiftssatsene trer i kraft fra tidspunktet avtalen av om foregrepet hjemfall ble gjennomført, jfr. Høyesteretts dom i Rt. 2000 side 452. I følge det avtalte skjer overdragelsen av andelen i Hofsfoss fra staten til Norske Skog 14. desember 2000, hvilket utgjør avtalens gjennomføringstidspunkt.

Til post 13 (Tinglysing)

Forslagets post 13 skal være konsesjonens post 12.

Olje- og energidepartementet

tilrår:

I medhold av lov om erverv av vannfall, bergverk og annen fast eiendom m.v. av 14. desember 1917 nr. 16 gis Norske Skogindustrier ASA tillatelse til erverv av 22,9 prosent av vannfallet som utnyttes av Hofsfoss kraftverk. Tillatelsen gis på de vilkår som er tatt i Olje- og energidepartementets foredrag av

Statsministerens kontor
Bifalt ved
kongelige resolusjon

av 1. mars 2002

Foredratt av statsråd Gabrielsen

Nina Frisak